

Załącznik
do Uchwały Nr
Rady Miejskiej Wodzisławia Śl.
z dnia

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII NA 2012 ROK**

Wodzisław Śląski

Spis treści

Wstęp.....	3
Rozdział pierwszy	
Istota i zakres Gminnego Programu.....	4
Rozdział drugi	
Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych.....	5
Rozdział trzeci.....	13
Cele i zadania do realizacji.....	13
Rozdział czwarty	
Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	19

Wstęp

Alkoholizm i narkomania są problemami wielowymiarowymi, niezależnie od ogólnych skutków społecznych, wpływają na liczbę ofiar zdrowotnych i śmiertelnych, zwiększają zagrożenie obywateli przestępczością kryminalną, powodują ból fizyczny i psychiczny, wyniszczają organizm, prowadząc do przedwczesnej śmierci.

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Większe ryzyko niesie za sobą palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek ze spożywaniem alkoholu. Alkohol działa szkodliwie na niemal wszystkie tkanki i narządy.

Narkotyki stanowią zagrożenie dla zdrowia człowieka, zarówno fizycznego, jak i psychicznego m.in. powodują nieodwracalne zmiany w mózgu, niszczą psychikę, mogą wywołać depresje, psychozy, mogą również doprowadzić do śmierci, np. w wyniku przedawkowania, wyniszczenia organizmu, a także niszczą przyjaźń, miłość i więzy rodzinne.

Uzależnienia od alkoholu i narkotyków są niepokojącym zjawiskiem, które dotyczy wszystkich grup społecznych, bez względu na region, wiek, wykształcenie i status finansowy.

Biorąc pod uwagę zasięg problemów związanych z uzależnieniem, skuteczne są jedynie działania kompleksowe, zaplanowane na szeroką skalę.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2012 rok określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania środków psychoaktywnych. Realizowanie tych działań wymaga zaangażowania całego społeczeństwa, w tym różnych instytucji i organizacji pozarządowych.

Program skierowany jest do wszystkich grup społecznych w jakikolwiek sposób dotkniętych problemem uzależnienia, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia.

Inicjatywy realizowane w ramach Programu skierowane są do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych uwikłanych w problemy wynikające z nadużywania alkoholu, bądź narkotyków.

Podstawę prawną do prowadzenia działań z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii stanowią ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. z 2007 r. Dz. U. Nr 70, poz 473 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179 poz. 1485z późn. zm.).

Rozdział pierwszy

Istota i zakres Gminnego Programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Wodzisławia Śląskiego wynika z obowiązku, jaki nakłada na gminę art. 41 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. oraz art. 10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r., jest corocznie uchwalany przez Radę Miejską.

Ustawodawca określił kierunki polityki wobec uzależnienia od alkoholu i narkotyków, wskazał zadania z tego zakresu i ich źródła finansowania oraz podmioty odpowiedzialne za ich koordynację.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnienia od środków psychoaktywnych, pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii tworzony jest wspólnie z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, realizowany jest przez komórki organizacyjne Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego oraz jednostki miejskie.

W realizacji Programu mogą uczestniczyć osoby fizyczne i prawne, podmioty, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Miasto Wodzisław Śląski wspiera działania tych podmiotów na realizację zadań wynikających z niniejszego Programu.

Finansową podstawę realizacji programu stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Środkami budżetowymi uzyskanymi z koncesji za sprzedaż napojów alkoholowych dysponują wydziały/biura/ jednostki:

- Biuro Kultury, Sportu i Zdrowia,
- Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego „Dziupla”.

Plan wydatków budżetowych na rok 2012 stanowi załącznik do niniejszego Programu i stanowi jego integralną część.

Rozdział drugi

Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych

Skala problemów społecznych

Poniżej przedstawiamy statystyki związane z poszczególnymi problemami społecznymi.

a) **nadużywanie alkoholu** (dane z pierwszego kwartału 2011 dotyczą miasta Wodzisławia Śląskiego)

- **53** interwencji Straży Miejskiej związanych z nadużywaniem alkoholu (237 interwencji w 2009 roku, 158 interwencji w 2010 roku)
- **38** wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe złożonych do KRPA (dla porównania: 75 wniosków w 2009 roku, 108 wniosków w 2010 roku)
- **56** osób prowadziło pojazdy na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości (209 osób w 2009 roku, 270 osób w 2010 roku)
- **35** osób prowadziło pojazdy na drodze publicznej po użyciu alkoholu (124 osoby w 2009 roku, 107 osób w 2010 roku)
- **65** osób zakłócało porządek publiczny (372 osoby w 2009 roku, 219 osób w 2010 roku)
- **0** wypadków drogowych spowodowanych przez nietrzeźwych kierowców (5 wypadków w 2009 roku, 6 wypadków w 2010 roku)
- przestępstwa kryminalne ogółem – **328** (1365 przestępstw w 2009 roku, 1328 przestępstw w 2010 roku)
- czyny karalne popełnione przez nieletnich – **31** (124 w 2009 roku, 115 w 2010 roku)
- przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających – **0** (0 przestępstw w 2009 roku, 1 przestępstwo w 2010 roku)
- **79** osób pełnoletnich zatrzymanych do wytrzeźwienia (344 osób w 2009 roku, 340 osób w 2010 roku)
- **0** osób nieletnich zatrzymanych do wytrzeźwienia (jedna osoba w 2009 roku, dwie osoby w 2010 roku)

b) **przemoc domowa** (dane za rok 2010 i 2009 dotyczą powiatu wodzisławskiego)

- liczba interwencji w 2010 roku – **3039** (dla porównania: 2739 interwencji w 2009 roku)
- interwencje dotyczące przemocy w rodzinie w 2010 roku – **762** (653 interwencji w 2009 roku)

- liczba ofiar w rodzinie w 2010 roku– **806**, w tym **575** kobiet, **44** mężczyzn, **126** małoletnich do 13 roku życia oraz **60** nieletnich w przedziale 13-18 lat (w 2009 roku: 797 ofiar, w tym 516 kobiet, 96 mężczyzn, 117 małoletnich do 13 roku życia i 68 nieletnich w przedziale 13-18 lat)
- liczba sprawców w 2010 roku – **762** osoby, w tym **44** kobiety, **716** mężczyzn i **2** nieletnich (w 2009 roku: 653 sprawców, w tym 27 kobiet, 625 mężczyzn i jeden nieletni)
- liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu w 2010 roku– **423** osoby, w tym **24** kobiet i **399** mężczyzn (w 2009 roku: 417 sprawców pod wpływem alkoholu, w tym 16 kobiet, 401 mężczyzn)
- liczba dzieci obecnych podczas interwencji w 2010 roku – **186** (w 2009 roku – 134 dzieci)

c) **łamanie prawa** (dane za pierwszy kwartał 2011 roku dotyczą miasta Wodzisławia Śląskiego)

- kradzież z włamaniem – **59** (dla porównania: 217 w 2009 roku, 272 w 2010 roku)
- fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną – **17** (63 w 2009 roku, 73 w 2010 roku)
- pobicie – **8** (23 w 2009 roku, 34 w 2010 roku)
- uszkodzenie mienia – **34** (139 w 2009 roku, 149 w 2010 roku)
- kradzież mienia – **52** (314 w 2009 roku, 273 w 2010 roku)

Artykuł KK Kwalifikacja prawna	Wszczętych I kwartał 2011	Stwierdzonych I kwartał 2011	Zakończonych I kwartał 2011
Znęcanie się nad rodziną	33	17	38
Groźba karalna	19	25	20
Rozpijanie małoletniego	0	0	0
Uchylenie się od płacenia alimentów	28	10	20

Z powyższych zestawień wynika, że zarówno problem nadużywania alkoholu, jak i przemocy w rodzinie jest obecny w Wodzisławiu Śląskim. Istnieją jednak ośrodki i instytucje, oferujące specjalistyczną pomoc, z której mogą korzystać osoby z problemami alkoholowymi i są nimi:

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

➤ Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na koniec listopada 2011 roku:

- odbyło się **21** ogólnych posiedzeń,
- **21** posiedzeń podkomisji interwencyjno-motywującej,
- przeprowadzono **193** rozmów,
- wydano **91** postanowień opiniujących lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych, dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży.

➤ Działalność Podkomisji Interwencyjno - Motywującej w 2011 roku:

- wpłynęło do Komisji **87** wniosków o leczenie odwykowe
- **37** zleceń przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych,
- **37** wniosków do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego.

Punkt Konsultacyjno - Interwencyjny

➤ W związku z procedurą „Niebieskich Kart” w 2010 roku podjęto współpracę i sporządzono ogółem 437 wniosków, w tym:

- **162** skierowano do Ośrodków Pomocy Społecznej
- **103** skierowano do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- **172** skierowano do organizacji

➤ Punkt Konsultacyjno – Informacyjny Przeciw Przemocy w Rodzinie udzielił wsparcia **74** rodzinom, w tym **13** rodzinom z problemem alkoholowym (w 2009 roku – 232 rodzinom, w tym 58 z problemem alkoholowym, w 2010 roku – 246 rodzinom, w tym 48 z problemem alkoholowym).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

➤ MOPS udzielił pomocy w 2011 roku w postaci świadczeń pieniężnych **742** rodzinom, w tym **98** rodzinom korzystającym ze świadczeń z powodu problemów alkoholowych. W 2010 roku MOPS udzielił pomocy 1537 rodzinom w postaci świadczeń pieniężnych oraz 1149 rodzinom w postaci świadczenia porad.

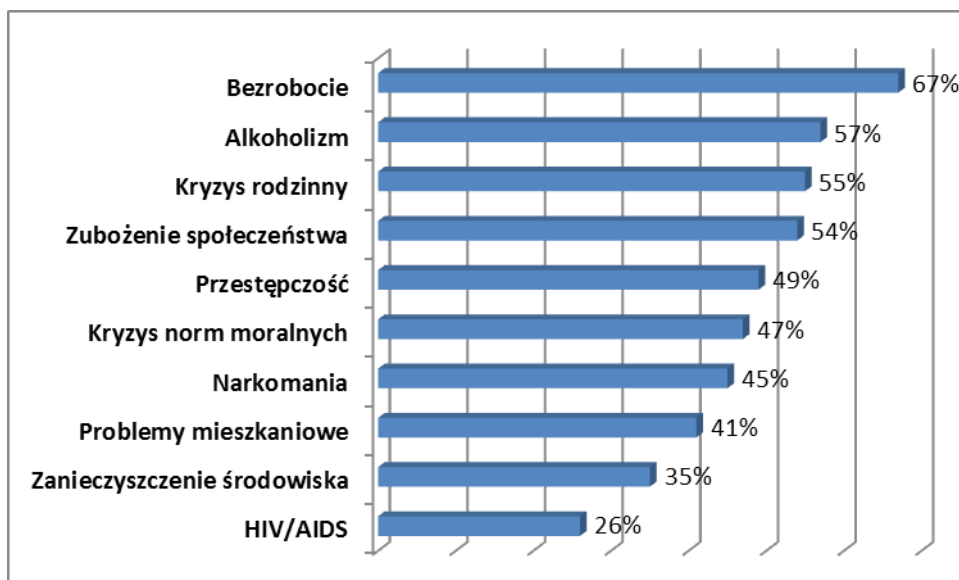
➤ Głównymi powodami przyznania pomocy społecznej było w 2011 roku:

- długotrwała i ciężka choroba – **242** osoby (3169 świadczeń)
- bezrobocie – **223** osoby (707 świadczeń)

- niepełnosprawność – **157** osób (1521 świadczeń)
 - bezradność opiekuńczo - wychowawcza – **45** osób (124 świadczenia)
 - alkoholizm – **39** osób (104 świadczenia)
 - ubóstwo – **32** osoby (84 świadczeń)
 - inne – **67** osób (548 świadczeń)
- Struktura odbiorców pomocy społecznej ze względu na aktywność zawodową:
- pracuje **109**
 - pracuje dorywczo **38**
 - nie pracuje **248**
 - na rencie lub emeryturze **103**
 - na zasiłku dla bezrobotnych **55**
 - bezrobotny bez prawa do zasiłku **150**

Podstawowe problemy społeczne w opinii mieszkańców Wodzisławia Śląskiego

Za najważniejszy problem społeczny większość respondentów uznała bezrobocie oraz alkoholizm. Na kolejnym miejscu znalazł się kryzys rodzinny, ubóstwo społeczeństwa i wzrost przestępczości, kryzys norm moralnych, następnie narkomania, problemy mieszkaniowe, zanieczyszczenie środowiska, natomiast a na samym końcu HIV/AIDS.

Problem nadużywania alkoholu jest wymieniany jako jeden z najważniejszych problemów społecznych przez mieszkańców. Większość badanych uważa alkohol za towar szczególny i postuluje za kontrolowaniem jego sprzedaży. Równocześnie blisko jedna trzecia badanych

oczekuje konkretnych działań ze strony władz nie tylko w zakresie profilaktyki, ale również rozwiązywania aktualnych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu.

Większość mieszkańców (86%) nie posiada wiedzy o prowadzonych lokalnie działaniach, które mają na celu przeciwdziałanie i zapobieganie uzależnieniu. Należałoby zwrócić większą uwagę na dostępność oraz rozpowszechnienie informacji na temat działań podejmowanych przez władze lokalne w tym zakresie.

Dość poważny w Wodzisławiu Śląskim jest również problem narkotyków. Liczba mieszkańców, która próbowała już narkotyków, jest ponad trzykrotnie wyższa od wyników analiz ogólnopolskich. Zdecydowana jednak większość ankietowanych nie zażywa narkotyków.

Problemem środowiskowym jest również przemoc. 42% dorosłych ankietowanych przyznało, że zna osobę ze swojego środowiska doświadczającą przemocy fizycznej lub psychicznej. Ponadto blisko 39% respondentów zna przypadki bicia dzieci przez ich rodziców czy opiekunów.

Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży

Spożywanie napojów alkoholowych przez młode osoby jest bardzo poważnym problemem. Wraz z wiekiem rośnie odsetek osób sięgających po alkohol. Przyznało się do tego 19% uczniów szkół podstawowych, 59% gimnazjalistów oraz 77% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Wśród przyczyn sięgania po napoje alkoholowe dzieci i młodzież coraz częściej wskazują na picie okazjonalne lub presję rówieśników, co wskazywać może na społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu przez młode osoby.

Badania wykazały istnienie nieco wyższego od wyników ogólnopolskich odsetka młodych ludzi sięgających po narkotyki oraz nieco wyższego od wyników badań ogólnopolskich odsetka uczniów, którzy mają kontakt z tytoniem. Z pewnością te dwa zagadnienia powinny spotkać się z pilną uwagą ze strony władz samorządowych. Jednocześnie niepokojący jest względnie łatwy dostęp dzieci i młodzieży do substancji psychoaktywnych. Jego ograniczenie jest zadaniem leżącym w obowiązku osób dorosłych. Najbardziej sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarzają wakacje oraz czas wolny, dlatego też dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną uwagą opiekunów i uświadamiane w kwestii niebezpieczeństw, jakie wiążą się ze spożywaniem alkoholu, narkotyków i paleniem papierosów. Wielu uczniów zażywało ponadto substancje psychoaktywne w czasie imprez, na dyskotece czy w pubie. Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt, że rodzice często nie zauważają tego, że ich dzieci znajdują się pod wpływem alkoholu i narkotyków. Uzyskane wyniki powinny zaalarmować rodziców

i opiekunów, aby poświęcali swoim dzieciom więcej uwagi i nie zapominali o odpowiedzialności, jaką za nie ponoszą. Umiarkowanym problemem w Wodzisławiu Śląskim są przypadki agresji i przemocy, z jakimi młodzi ludzie spotykają się w środowisku szkolnym i pozaszkolnym. Ich poziom jest jednak niższy od poziomu obliczonego na podstawie badań ogólnopolskich. Rosnącym problemem w mieście jest dostępność substancji nazywanych dopalaczami. Młodzi ludzie często posiadają dużą wiedzę o tych substancjach oraz ich dostępności. Dopalacze cieszą się największą popularnością wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych - 7% badanych przyznało się do zażywania ich, a 7% zażyłoby dopalacze, gdyby miało do tego okazję. Działania profilaktyczne oraz informacje o szkodliwym wpływie dopalaczy na funkcjonowanie organizmu powinny być kierowane przede wszystkim do starszych uczniów.

Pozytywne tendencje w dynamice problemów społecznych

Analiza postaw wychowawczych mieszkańców Wodzisławia Śląskiego wykazała, że w większości nie uznają specjalnych okoliczności, które usprawiedliwiałyby stosowanie przemocy. Te wyniki mogą być wskaźnikiem właściwych postaw rodzicielskich wobec wychowania młodych ludzi, w którym przemoc nie powinna mieć miejsca. Warto jednak zaznaczyć, że blisko połowa respondentów nie popiera regulacji prawnych zakazujących stosowania kar fizycznych oraz uważa stosowanie kar fizycznych w niektórych sytuacjach jako dobrą metodę wychowawczą. Mężczyźni znacznie częściej niż kobiety są skłonni do akceptowania kar fizycznych. Większość młodych ludzi oceniła swoje relacje z rodzicami jako pozytywne, co wskazuje na korzystną atmosferę wychowawczą i przyjazne środowisko domowe panujące w rodzinach na obszarze Wodzisławia Śląskiego. Pozytywnym zjawiskiem zaobserwowanym w badaniach jest wysoka świadomość mieszkańców związana z istnieniem osób i instytucji, do których należy zgłosić się w przypadku stosowania przemocy. 71% badanych mieszkańców deklarowało, że posiada wiedzę na ten temat. Zdecydowana większość badanych uczniów ze wszystkich grup wiekowych deklarowała, że zareagowałoby w sytuacji bycia świadkiem zachowania agresywnego, co jest pozytywnym zjawiskiem i pokazuje, że młodzi ludzie nie są obojętni wobec zjawiska agresji. 9% uczniów szkół podstawowych, 22% gimnazjalistów oraz 9% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej deklarowało, że w sytuacji bycia świadkiem zachowania agresywnego nie zareaguje, natomiast 13% uczniów szkół gimnazjalnych oraz 19% uczniów szkół ponadgimnazjalnych deklarowało włączenie się do bójki. Uzyskane odpowiedzi świadczą o konieczności kształtowania u młodych ludzi właściwych postaw wobec zjawisk związanych z przemocą, które pomogą aktywnie jej przeciwdziałać. Dość duża część młodych ludzi wskazywała na pozytywne reakcje otoczenia, związane z odmową

picia alkoholu. 42% uczniów szkół podstawowych, 41% gimnazjalistów oraz 42% uczniów szkół ponadgimnazjalnych deklaroowało, że spotyka się z akceptacją i zrozumieniem w sytuacji odmowy picia alkoholu. Ta informacja może wskazywać na zmniejszanie się presji rówieśniczej dotyczącej picia alkoholu i akceptację powstrzymywania się od spożywania napojów alkoholowych wśród młodzieży. W grupie młodych ludzi 97% uczniów szkół podstawowych, 88% gimnazjalistów oraz 83% uczniów szkół ponadgimnazjalnych deklaroowało, że nie sięgnęłoby po narkotyki, nawet gdyby nadarzyła się ku temu okazja. Świadczy to o wzroście świadomości związanej ze szkodliwością substancji odurzających. Zdecydowana większość młodych mieszkańców Wodzisławia Śląskiego jest świadoma zagrożenia cyberprzemocą oraz uznaje za niestosowne podawanie swoich danych osobowych przypadkowym osobom poznanym w Internecie.

Wnioski dotyczące badania punktów sprzedaży alkoholu

Wśród ankietowanych punktów sprzedaży, 10% badanych sprzedawców nie widziało nic niewłaściwego w sprzedaży alkoholu osobom w stanie nietrzeźwym, ponadto 61% sprzedawców przyznało, że sprzedało alkohol osobie nietrzeźwej. Takie postępowanie stoi w sprzeczności z artykułem 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, należy więc przywiązywać wagę do tego, aby artykuł ten był przestrzegany. Osoby spożywające alkohol są uznawane za zagrożenie, jednak na terenie punktów sprzedaży ma miejsce stosunkowo mało nieprzyjemnych zajść związanych z piciem napojów alkoholowych. Ankieta wykazała, że duża ilość osób niepełnoletnich podejmuje próby zakupu napojów alkoholowych bądź papierosów. Badanie wskazuje, że w punktach sprzedaży sprzedawcy w większości nie sprzedają zakazanych substancji osobom niepełnoletnim i dobrze radzą sobie w sytuacji odmowy ich sprzedaży.

Rozdział trzeci

Cele i zadania do realizacji

Cel główny:

Zapobieganie powstawaniu nowych problemów, ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych osób uzależnionych, propagowanie zdrowego stylu życia bez używek, promowanie postaw ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Cele strategiczne:

1. Prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
2. Zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.
3. Udzielania pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe.
4. Wspomagania działalności instytucji, osób fizycznych i prawnych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.
5. Zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
6. Ograniczenia dostępności do alkoholu.

Cel strategiczny 1 *Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie*

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- wspieranie działań w zakresie realizacji programów profilaktycznych dla uczniów realizowanych w placówkach oświatowych, uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu,
- wspieranie programów socjoterapeutycznych prowadzonych w szkołach dla dzieci z tzw. grup ryzyka,

- organizowanie zajęć profilaktycznych o charakterze uniwersalnym dla grup zwiększonego ryzyka w świetlicach, ośrodkach, klubach młodzieżowych i innych miejscach organizujących wolny czas dla osób zagrożonych w ich środowisku lokalnym,
- organizowanie i promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, w czasie ferii zimowych i letnich, podczas imprez sportowo-rekreacyjnych, a także w placówkach oświatowych,
- przeciwdziałanie narkomanii poprzez realizację projektów profilaktycznych przeznaczonych dla wszystkich lub korekcyjno – pomocowych skierowanych do osób eksperymentujących z narkotykami i uzależnionych,
- prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych z elementami informacyjno - edukacyjnymi w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,
- dofinansowanie obozów terapeutycznych oraz wycieczek dla dzieci,
- udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach informacyjno – edukacyjnych, na rzecz ograniczania sprzedaży i zakupu napojów alkoholowych, papierosów szczególnie przez nieletnich (m. in. Zachowaj trzeźwy umysł, Prowadzę, jestem trzeźwy, Postaw na rodzinę, Odpowiedzialny kierowca),
- realizacja lokalnych imprez, przedstawień, konkursów profilaktycznych promujących zdrowy i trzeźwy styl życia,
- realizacja środowiskowych działań na rzecz ograniczania spożycia alkoholu w szczególności przez osoby nieletnie, w tym na rzecz egzekwowania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim,
- organizowanie spotkań poświęconych problematyce przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy z udziałem osób z odpowiednimi kwalifikacjami,
- organizowanie konferencji, debat z zakresu profilaktyki uzależnień, udział w szkoleniach,
- realizacja programów edukacyjnych, interwencyjnych i resocjalizacyjnych mających na celu zmniejszenie liczby nietrzeźwych użytkowników dróg,
- prowadzenie edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości picia alkoholu i używania substancji uzależniających poprzez rozprowadzanie ulotek, broszur, zakup specjalistycznej literatury, prenumerowanie czasopism specjalistycznych (Remedium, Świat problemów) dla szkół oraz innych placówek,
- organizowanie badań, sondaży opinii publicznej, sporządzanie lokalnych diagnoz i ekspertyz, pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych i problemów uzależnień od narkotyków, jak i efektów dotychczas prowadzonych działań.

OSIĄGNIĘCIE CELU BADANE BĘDZIE PRZY POMOCY NASTĘPUJĄCYCH WSKAŹNIKÓW:

- liczba podmiotów prowadzących programy i przedsięwzięcia profilaktyczne,
- liczba osób uczestniczących w programach i przedsięwzięciach profilaktycznych,
- liczba podmiotów prowadzących programy i działania informacyjno-edukacyjne,
- liczba osób uczestniczących w programach i działaniach informacyjno-edukacyjnych,
- ilość interwencji związanych z naruszeniem warunków sprzedaży alkoholu oraz procent sklepów i lokali gastronomicznych naruszających prawo zabraniające sprzedawania alkoholu nieletnim,
- liczba osób przeszkolonych z zakresu profilaktyki problemów alkoholowych i problemów uzależnień od narkotyków.

Cel strategiczny 2 Zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych:

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- realizacja świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia odwykowego wykraczających poza zakres kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia (np. np. organizowanie różnorodnych form pracy zapobiegawczej, terapeutycznej w rodzinach i grupach podwyższonego ryzyka, finansowanie warsztatów, stanowiących uzupełnienie oferty podstawowej dla pacjentów uzależnionych oraz współuzależnionych),
- współpracę z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych,
- realizacja programów wspierających proces zdrowienia osób uzależnionych od alkoholu,
- zapewnienie kompleksowej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla dzieci i młodzieży nadużywającej i uzależnionej od alkoholu i środków psychoaktywnych,
- wspieranie działań prowadzących do ochrony przed przemocą w rodzinie.

OSIĄGNIĘCIE CELU BADANE BĘDZIE PRZY POMOCY NASTĘPUJĄCYCH WSKAŹNIKÓW:

- liczba osób podejmujących leczenie odwykowe oraz zachowujących abstynencję.

Cel strategiczny 3 *Udzielania pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe*

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- wspomaganie realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej w placówkach przeznaczonych dla dzieci z grup ryzyka m. in. w świetlicach profilaktyczno-wychowawczych,
- zakup pomocy dydaktycznych i sprzętu niezbędnego do realizacji zajęć profilaktycznych w świetlicach profilaktyczno-wychowawczych i szkołach,
- udostępnianie informacji o możliwościach korzystania na terenie miasta z bezpłatnej pomocy w zakładach opieki zdrowotnej, poradniach specjalistycznych, punktach konsultacyjnych,
- tworzenie i finansowanie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym i narkotykowym,
- podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- realizacja programów wspierających dla członków rodzin zagrożonych problemem alkoholowym,
- organizacja szkoleń, konferencji dotyczących rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

OSIĄGNIĘCIE CELU BADANE BĘDZIE PRZY POMOCY NASTĘPUJĄCYCH WSKAŹNIKÓW:

- dostępność specjalistycznej pomocy dla członków rodzin zagrożonych problemem alkoholowym i dotkniętych uzależnieniem od narkotyków,
- liczba osób z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym i problemem uzależniania od narkotyków korzystająca z różnorodnych form pomocy,
- liczba osób przeszkolonych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Cel strategiczny 4 *Wspomagania działalności instytucji, osób fizycznych i prawnych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień*

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- wspieranie realizacji zadań publicznych miasta w zakresie przeciwdziałania uzależnionym i patologiom społecznym,
- wspieranie projektów realizowanych przez placówki oświatowe Miasta Wodzisławia Śląskiego w zakresie profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- współpracę pozafinansową, polegającą na wymianie informacji, konsultacjach,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13(1) i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

OSIĄGNIĘCIE CELU BADANE BĘDZIE PRZY POMOCY NASTĘPUJĄCYCH WSKAŹNIKÓW:

- liczba odbiorców projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe, szkoły, kluby sportowe,
- liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi,

Cel strategiczny 5 Zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie

ZADANIE TO BĘDZIE REALIZOWANE NASTĘPUJĄCYMI METODAMI:

- podnoszenie świadomości służb społecznych poprzez przeprowadzanie szkoleń w zależności od potrzeb i sytuacji prawnej, organizowanie corocznych konferencji,
- upowszechnianie informacji na temat zjawiska przemocy domowej poprzez opracowanie materiałów informacyjnych, publikowanie w prasie artykułów na ten temat, organizowanie spotkań edukacyjnych, konferencji prasowych i debat społecznych,
- realizacja kampanii społecznych propagujących postawy wolne od przemocy,
- organizowanie szkoleń, porad, konferencji nt. procedury „Niebieskiej Karty” i zjawiska przemocy w rodzinie,

OSIĄGNIĘCIE CELU BADANE BĘDZIE PRZY POMOCY NASTĘPUJĄCYCH WSKAŹNIKÓW:

- liczba osób przeszkolonych w zakresie rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie,

Cel strategiczny 6 Ograniczenia dostępności do alkoholu

- w związku z koniecznością ograniczenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, ustalono liczbę punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży - zgodnie z przedmiotową uchwałą Rady Miejskiej,
- w związku z koniecznością ograniczenia dostępu do alkoholu utrzymać zasady usytuowania na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego miejsc sprzedaży napojów alkoholowych i warunków sprzedaży tych napojów – zgodnie z przedmiotową uchwałą Rady Miejskiej.

Rozdział czwarty

Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Do zadań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Prezydencie Miasta w Wodzisławiu Śląskim należy w szczególności:

- inicjowanie, monitorowanie i ocena działań w zakresie określonym w art. 41 ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, zgodnie z art. 41 ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- wydawanie opinii dotyczących wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18 ust. 3 a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- dokonywanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania ze zezwolenia, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, jak również prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.

Prezydent Miasta powołuje Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w której w skład wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za każdorazowy udział w jej posiedzeniach w wysokości 100 zł brutto.

Załącznik
do Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii

**PLAN WYDATKÓW BUDŻETOWYCH
GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2 0 12**

Środkami finansowymi w kwocie **900 000,00 złotych** przeznaczonymi na realizację Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dysponują:

- **Biuro Kultury, Sportu i Zdrowia,**
- **Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego „Dziupła”.**

Biuro Kultury, Sportu i Zdrowia

- wspieranie działań w zakresie realizacji programów profilaktycznych dla uczniów realizowanych w placówkach oświatowych, organizowanie zajęć profilaktycznych o charakterze uniwersalnym dla grup zwiększonego ryzyka, przeciwdziałanie narkomanii poprzez realizację projektów profilaktycznych przeznaczonych dla wszystkich lub korekcyjno – pomocowych skierowanych do osób eksperymentujących z narkotykami i uzależnionych, organizowanie i promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, w czasie ferii zimowych i letnich, dofinansowanie obozów terapeutycznych oraz wycieczek dla dzieci, konkursów edukacyjnych, szkoleń i warsztatów, zakup literatury fachowej, plakatów, nagród, prenumerata czasopism profilaktycznych, realizacja świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia odwykowego wykraczających poza zakres kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia, koszty opinii biegłych sądowych, kampanie profilaktyczno – edukacyjne, udział w konferencjach, usługi gastronomiczne, umowy dla nauczycieli realizujących zajęcia profilaktyczne,

<i>alkohol</i>	432 157,00 zł
<i>narkotyki</i>	50 000,00 zł

Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego „Dziupla”

- finansowanie kosztów utrzymania placówki (czynsze w tym opłata za wodę i odprowadzanie ścieków, energia elektryczna i ciepła, telefony stacjonarne, telefony komórkowe, internet), zakup materiałów papierniczych, biurowych i dydaktycznych, zakup środków czystości, zakup wyposażenia (meble, pomoce do zajęć, art. gospodarstwa domowego), prowadzenie codziennego dożywiania, zakup usług remontowych i transportowych, organizacja wyjazdowego obozu letniego nad morze, organizacja wyjazdów integracyjnych z realizacją programów profilaktycznych dla dzieci i rodziców, organizacja półkolonii profilaktycznych w miejscu zamieszkania w czasie ferii zimowych i wakacji, realizacja programów profilaktycznych, zajęć socjoterapeutycznych oraz zajęć terapeutycznych dla dzieci i rodziców, wynagrodzenia dla pracowników pedagogicznych, zakup usług i materiałów szkoleniowych, finansowanie wyjazdów służbowych, zakup usługi superwizowania, finansowanie materiałów promocyjnych.

417 843,00 zł

Powyższe kwoty mieszczą się w podziale uchwalonych środków budżetowych Miasta Wodzisławia Śląskiego na rok 2012, w rozdziale **85154** – Przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz w rozdziale **85153** – Zwalczanie narkomanii.